

عکس: شانا

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی» خبر داد

ایران رکورددار بزرگ‌ترین ناوگان دکل‌های حفاری خشکی در خاورمیانه

۷۳ دستگاه حفاری سبک، سنگین و فوق سنگین در تملک شرکت ملی حفاری ایران است

گفت‌وگو

مجید میراحیدری

خبرنگار

و سازندی به‌نحو مطلوب حفاری چاه‌های نفت و گاز را انجام دهند. ایران یکی از باسابقه‌ترین کشورهای تولیدکننده نفت و گاز است که عملیات اکتشاف نفت و گاز در سال ۱۲۸۰ شمسی در نواحی غرب کشور آغاز شد و در نواحی جنوبی کشور ادامه یافت.

به‌دنبال چندسال تلاش مستمر در سال ۱۲۸۷ هجری شمسی، نخستین چاه اکتشافی و قابل بهره‌برداری در منطقه مسجد سلیمان حفاری و به نفت رسید. با پیدایش نفت در مسجدسلیمان، عملیات کاوش برای کشف مخازن جدید در دیگر مناطق ادامه یافت و در پی آن حوزه‌های نفتی هفتکل، آغاجاری، گچساران، پازنان و نفت سفید کشف شد و مخازن بسیار غنی و مهم دیگری نظیر میادین نفتی لالی، اهواز، بینک، بی‌بی حکیمه، مارون و کرنج نیز کشف و به بهره‌برداری رسید.

بدین‌ترتیب سال ۱۲۸۸ شمسی، اکتشاف، استخراج و صدور نفت در اختیار دول خارجی قرار گرفت و سال‌های متممادی نفت ایران سرچشمه ترقی، رشد صنایع و اقتصاد کشورهای استعمارگر شد. از این رهگذر نه تنها چیزی را عاید صاحب و مالک خود نساخت بلکه سرچشمه بسیاری از بلایا و آفتگی‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور نیز گردید.

در پی ارتقای آگاهی سیاسی و

مبارزات حق‌طلبانه مردم ایران، بخشی از فرایند اکتشاف، تولید و بهره‌برداری از مخازن نفت و گاز، ملی اعلام شد. ولی صنعت حفاری به‌دلیل حساسیت و ویژگی آن همچنان در تسلط بیگانگان باقی ماند به طوری که شرکت‌های خارجی پس از ملی شدن صنعت نفت نیز حاضر نبودند نقش کلیدی و کنترل خود را در این بخش از دست بدهند. بدین ترتیب این دوره تا سال ۱۳۵۷ طول کشید.

پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ موجب دگرگونی و تحولات بنیادینی در نهادهای فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشور و به تبع آن صنعت نفت و حفاری شد که امروزه ثمره آن را می‌توان به عیان مشاهده کرد.

خلع ید کامل از بیگانگان در صنعت نفت، رشد و توسعه روزافزون در بخش‌های فنی-مهندسی، استحصال صیانتی نفت و گاز از مخازن، استقلال و خودباوری را می‌توان از ویژگی‌های این دوره از تاریخ صنعت نفت کشور برشمرد.

در راستای معرفی توانمندی‌های شرکت ملی حفاری ایران، گفت‌وگویی با حمیدرضا گلپایگانی، مدیرعامل این شرکت صورت گرفته که از نظر می‌گذرد:

● عملکرد شرکت ملی حفاری در سه ماه نخست امسال چگونه بود؟

با تلاش و همت مضاعف مجموعه کارکنان سختکوش این شرکت مانند سال‌های قبل، پیشبرد برنامه‌های راهبردی سازمان برای افزایش تولید و اعتلای صنعت نفت دنبال می‌شود که یکی از این موارد، حفاری و تکمیل نهایی ۲۷ حلقه چاه نفت و گاز در ۱۰۰ روز گذشته سال جاری بوده است.

با توجه به برنامه‌های شرکت ملی نفت ایران، محور برنامه‌های امسال افزایش تولید نفت و گاز در مناطق نفت‌خیز خشکی و دریایی و میدان‌های مشترک است که در این ارتباط همسو با حفاری چاه‌های توسعه‌ای، اکتشافی، همچنین تعمیر چاه‌های در حال بهره‌برداری با هدف حفظ، نگهداشت و رشد تولید نیز انجام می‌شود.

با توجه به انجام بیش از ۲۰ نوع خدمات تخصصی به چاه‌ها در جریان حفاری یا بهره‌برداری، شمار خدمات در این مدت در بخش‌های فنی، ویژه و عملیات ویژه حفاری بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ مورد بوده است.

در راستای روزآمدسازی و توسعه ناوگان حفاری شرکت در زمان حاضر، مراحل تکمیل یک دستگاه حفاری جدید با توان ۲ هزار اسب بخار از سوی جهاد دانشگاهی در مجتمع تحقیقاتی شهدای جهاد دانشگاهی و در پارک علم و فناوری البرز در دست اجرا قرار دارد و این دکل بزودی به ناوگان شرکت اضافه می‌شود و تعداد دستگاه‌های حفاری شرکت به ۷۴ دکل افزایش می‌یابد.

حضور فعال در طرح‌های صنعت نفت، کارایی دکل‌ها، ارتقای سهم بازار و توسعه فعالیت‌ها، توجه به ساخت داخل، بهره‌گیری از توان و قابلیت صنعتگران و دانش‌بنیان‌ها و به‌کارگیری فناوری‌های نو از جمله اولویت‌های سازمان در سال جاری خواهد بود.

یکی از دغدغه‌ها و رویکرد اصلی شرکت ملی حفاری ایران، بازسازی ناوگان حفاری و خدمات جانبی در زمینه پاسخگویی به نیازهای صنعت نفت است که امسال نشست‌های کارشناسی با شرکت‌ها و مراکز علمی-پژوهشی برگزار و چند سند همکاری با شرکت نفت و گاز اروند، منطقه آزاد اروند و شماری از شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌ها فراهم

یکی از دغدغه‌ها و رویکرد اصلی شرکت ملی حفاری ایران، بازسازی ناوگان حفاری و خدمات جانبی در زمینه پاسخگویی به نیازهای صنعت نفت است که امسال نشست‌های کارشناسی با شرکت‌ها و مراکز علمی-پژوهشی برگزار و چند سند همکاری با شرکت نفت و گاز اروند، منطقه آزاد اروند و شماری از شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌ها فراهم و امضا شد و این روند در زمینه استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی نیز ادامه دارد

صنعت نفت به شمار می‌آید که حدود ۷۰ درصد فعالیت حفاری در کشور را عهده‌دار است.

● از جمله مهم‌ترین اقدامات این شرکت از زمان آغاز به کار دولت سیزدهم چه بوده است؟

ابتدا باید به تشریح عملکرد شرکت در بخش حفاری و ارائه خدمات فنی و ویژه در ۴۳ سال فعالیت شرکت اشاره داشت زیرا حفاری و تکمیل بیش از ۴ هزار و ۹۱۰ حلقه چاه‌های نفت و گاز که ۴۳۵ حلقه در دریا انجام شده است و ثبت مترآژ بیش از ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار متر حفاری و ارائه افزون بر ۱۸۶ هزار مورد خدمات فنی و ویژه به شرکت‌های کارفرمایی و متقاضی، گزیده فعالیت‌های شرکت در پاسخگویی به نیازهای صنعت نفت کشور است.

اما در دولت سیزدهم باید گفت که شمار دستگاه‌های فعال ناوگان حفاری این شرکت در آغاز به‌کار دولت، ۵۶ دکل بود که با اهتمام وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران، این تعداد به ۶۳ دکل رسیده که افزایش ۱۲.۵ درصدی دارد.

تعداد دستگاه‌های حفاری این شرکت ۷۳ دکل است که با تمهیدات به‌کار گرفته شده و توجه ویژه وزارت نفت دولت سیزدهم به رونق بخشی به فعالیت‌های این سازمان و استفاده بهینه از ظرفیت بالقوه و بالفعل آن در طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت و افزایش تولید مواد هیدروکربوری، با بازسازی و روزآمدسازی تجهیزات، کاربست دکل‌ها همچنان روند افزایشی خواهد داشت.

ایجاد تحولات زیرساختی در این شرکت به‌منظور تحقق برنامه‌های وزارت نفت در دولت سیزدهم، مهم‌ترین دستاورد این مجموعه صنعتی از مردادماه سال ۱۴۰۰ تا به امروز بوده که برنامه پیش‌روی شرکت ملی نفت در روزآمدسازی ناوگان این مجموعه بزرگ صنعتی در زمینه خرید دکل‌های حفاری دریایی و خشکی و امضای قرارداد یک میلیارد دلاری با شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در همین ارتباط بوده است.

در دولت سیزدهم، با تلاش و همت کارکنان سختکوش شرکت ملی حفاری ایران، تاکنون بیش از ۱۶۰ حلقه چاه نفت و گاز در مناطق خشکی و دریایی کشور حفاری و تکمیل شد که نقش بسیار با اهمیتی در حفظ، نگهداشت و افزایش تولید ایفا کرده و در همین حال ارائه بیش از ۸ هزار مورد خدمات فنی و ویژه که مجموعه‌ای یکپارچه تخصصی است، تأثیری بسزا در تعمیر و افزایش دبی چاه‌های در حال بهره‌برداری و در مراحل تکمیل و افزایش شاخص بهره‌وری داشته است.

عملکرد شرکت ملی حفاری ایران در این مدت در بخش‌های مختلف عملیاتی، فنی، مهندسی، پشتیبانی، خدماتی و ستادی قابل توجه و روند افزایشی داشته است که با توجه به سیاست دولت و برنامه‌های صنعت نفت، رویکرد سازمان در موضوع پژوهش، فناوری و ساخت داخل، توجه به ساخت تجهیزات با فناوری مهندسی، حفاری را در اختیار دارد. این شرکت به‌عنوان بزرگ‌ترین شرکت فعال در عرصه صنعت حفاری در منطقه، توان ارائه خدمات فنی، مهندسی، آموزشی و عملیاتی حفاری و خدمات یکپارچه تخصصی در هر نقطه از مناطق نفت‌خیز را دارد و نقش اساسی در تحقق برنامه‌های صنعت نفت کشور ایفا می‌کند.

همچنین توسعه و بازسازی ناوگان، اصلاح ساختار و فرایندها در دستور کار این شرکت بوده که کارکنان سختکوش این مجموعه بزرگ صنعتی همه توان و تلاش خود را به‌کار گرفته‌اند تا در زمینه تحقق برنامه‌های صنعت نفت و افزایش تولید به نحو مطلوب عمل کنند.

شرکت ملی حفاری ایران به‌عنوان یک شرکت بالادستی و راهبردی در

جامع طراحی و مهندسی حفاری ساخت چاه در ایران، سامانه مدیریت دانش شرکت، تجهیزات مهم عملیات حفاری مانند فورانگیر دورانی و پکینگ المنت از جمله دستاوردهای شرکت در این مدت است که ساخت کل قطعات یدکی شیر اطمینان، پوسته بالابر هیدرولیک، نشت‌بند بونت، اتصال هرزگرد، سیلیس ۵ اینچ، شفت اصلی تاپ درایو وارکو، مجموعه فرآورش نفت (MOT) و... از دیگر دستاوردها در مدت یادشده به‌شمار می‌آید.

همچنین به منظور چاپک‌سازی و افزایش توان فنی و آموزش‌های کاربردی کارکنان در سطوح مختلف در این دوره زمانی از سوی مدیریت منابع انسانی و اداره آموزش و تجهیز نیروی انسانی شرکت بیش از یک‌هزار و ۳۰۰ دوره آموزشی در قالب ۲۹۸ عنوان برگزار شد.

در این مدت اقدام‌های قابل توجهی برای افزایش رضایتمندی مجموعه کارکنان در مباحث مالی، حقوق و مزایا، اجرای کامل طرح طبقه‌بندی کارکنان پیمانکاری، ساماندهی کارکنان ارکان ثالث، روزآمد کردن مطالبات منابع انسانی، کاهش زمان محاسبه اسناد و پرداخت مطالبات پیمانکاران طرف قرارداد، توجه ویژه به ورزش همگانی و توفیقات ورزشی همسو با افزایش ضرب ایمنی، توجه به محیط زیست مناطق پیرامونی و ایفای مسئولیت اجتماعی انجام شد که در رشد بهره‌وری کار تأثیرگذار و با اهمیت است.

● با توجه به شرایط، آیا دکل جدیدی به ناوگان این شرکت اضافه می‌شود؟

بله، یک دکل سنگین خشکی جدید به ناوگان حفاری این شرکت اضافه می‌شود که این دکل تولید داخل و هم‌اکنون در مراحل نهایی ساخت است و پیوستن این دکل به ناوگان حفاری شرکت و به‌کارگیری آن نقش مهمی در شتاب بخشی به اجرای پروژه‌های حفاری صنعت نفت خواهد داشت.

● در زمینه همکاری شرکت ملی حفاری ایران با دانش‌بنیان‌ها چه اقداماتی پیگیری شد؟

شرکت ملی حفاری نخستین گام را در همکاری با دانش‌بنیان‌ها در ۱۴۰۲ برداشت و این شرکت در اردیبهشت ماه امسال پنج تفاهنامه همکاری با دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان امضا کرد.

محورهای این همکاری‌ها، رفع نیازهای موجود در صنایع بویژه صنعت حفاری، بومی‌سازی و انتقال فناوری‌های نو، بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های سازمان برای اولویت‌های پژوهشی، تعریف و اجرای پروژه‌های صنعتی و راه‌اندازی و توسعه تجهیزات مورد نیاز است.

بهره‌گیری متقابل از متخصصان و کارکنان شرکت در امور آموزشی، پژوهشی و ساخت، بهره‌گیری از خدمات فنی و آزمایشگاهی، اجرای پروژه‌های پژوهشی، پایان‌نامه‌های تحصیلی تکمیلی، فرصت مطالعاتی استادان دانشگاه در صنعت و همایش‌های علمی تخصصی از دیگر محورهای این تفاهنامه است و در همین ارتباط دو تفاهنامه ساخت تولید بار اول با شرکت‌های دانش‌بنیان توسعه فناوری مهرداد پارس و آریا ایرانیان نیز به امضا رسید.

شرکت ملی حفاری از شرکت‌های پیشگام در ارتباط با بومی‌سازی قطعات و تجهیزیات کاربردی صنعت راه‌سبدری حفاری با همکاری سازندگان، صنعتگران و دانش‌بنیان‌ها است و تاکنون افزون بر ۲۳ هزار قطعه پرمصرف در بخش‌های عملیات حفاری و خدمات فنی و مهندسی را تولید داخل انجام داده است.